

[Ernst Schmidt]

Det er de tanker, som har ligget til grund for den henvendelse til ombudsmanden, som jeg har været foregangsmand for. Jeg kan sige til venstre, at jeg på fremskridtspartiets vegne vil give tilslutning til dagsordensforslaget.

I øvrigt synes jeg – for at sige noget om hele den danske folkekirke – at det, at der ikke har været megen debat her i folketinget, kunne tyde på – når man tænker på, hvor mange forskellige partier der har været igennem tinget og stadig væk er her – at det går nogenlunde.

Jeg ved ikke, om jeg må slå over i det vestjyske. Det kan forhåbentlig refereres. På vestjysk siger man: »Skik dig godt! Det spørges mindst.« Nu skal jeg så oversætte det til godt dansk: opfør dig ordentligt, så hører man ikke så meget! Når der ikke er rejst mange forespørgsler her i salen med hensyn til folkekirken, må det være et udtryk for, at det går nogenlunde, og det vil jeg tro at de fleste partier har taget ad notam. Der er stadig væk 95 pct., der frivilligt betaler til folkekirken. Så kan man diskutere, om staten dirigerer for meget. Statsdirigering af folkekirken er fremskridtspartiet imod i alle tilfælde.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.30.

Mødet udsat kl. 11.55

Mødet genoptaget kl. 13.30

Forhandlingen genoptoges.

Hanne Engberg (SF):

Da den nye kirkeminister blev udnævnt, udtalte hun, at kirken af socialdemokratiet altid er blevet betragtet som et statsanliggende, som socialdemokratiet ønsker størst mulig indflydelse på. Dette er en udtalelse, der ikke alene røber meget lidt fornemmelse for den folkekirkelige tradition i Danmark, men som også kunne være ildevarslende for, hvordan forholdet mellem stat og kirke kunne udvikle sig. Praktiske konsekvenser af en sådan opfattelse har vi set i den senere tid i form af provsteudnævnelser foretaget direkte fra ministeriet uden om de kirkelige myndig-

heder og et forslag fra kirkeministeriet om forflytninger, således at et vist antal præstembeder holdes i reserve, som ministeren kan ansætte præster i uden om menighedsrådene, præster, der har haft vanskeligt ved at samarbejde med andre menighedsråd og sogne. Et forslag fra centraladministrationen om, at stiftsmidlerne forvaltes af staten i stedet for af stifterne, er et tredje eksempel.

Disse tilfælde af voksende statsmagt kunne være en god begrundelse for at få en debat i folketinget om forholdet mellem stat og kirke i Danmark. Det er imidlertid ikke disse tilfælde, men ministeriets vægring mod at støtte en ny bibeloversættelse økonomisk, der er kristeligt folkepartis motivering for at rejse forespørgslen. Denne økonomiske skærmydelse synes mindre vigtig end de principielle myndighedsforhold mellem stat og kirke, men lad os da bruge lejligheden til at se lidt nærmere på dem og skitsere, hvilke muligheder – ønskelige eller mindre ønskelige – der er for dem i fremtiden.

Det er jo ofte blevet fremhævet, at vi i Danmark netop ikke har en statskirke, men en folkekirke. En statskirke er en kirke, hvor staten har den øverste magt over kirken forkyndelsesmæssigt og økonomisk. En folkekirke er en kirke, hvor staten støtter den kirkeorganisatorisk, som flertallet eller det overvejende flertal af befolkningen er medlemmer af, men som staten ellers ikke blander sig i forkyndelsesmæssigt eller ansættelsesmæssigt. Staten lader de valgte kirkelige råd stå for valg af embedsmænd og bestyrelse af en vis økonomisk rådighedssum. Ministeriet ser da til, at disse ting foregår efter visse af folketinget fastsatte regler. Denne ordning udtrykker en meget fin balance mellem støtte og overladen af de indholdsmæssige beslutninger til menighedernes egne medlemmer.

At den evangelisk-lutherske kirke i Danmark er folkekirken, og at den som sådan skal understøttes af staten, fremgår jo af grundlovens § 4. I bemærkningerne til samme paragraf står; at da den overvældende del af befolkningen tilslutter sig folkekirken, er det et rimeligt fælles anliggende, at staten støtter den.

Nu kan man jo spørge, hvor længe det vil være tilfældet, at et overvejende flertal vil støtte folkekirken – i København er dåbsprocenten nede på under 50 – men foreløbig er